

P. Justyna
06.12.2021
Pracownik
Przebiega

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

WPRZYNEŁO
Starostwo Powiatowe w Sieradzu
Kancelaria Ogólna

dnia **02.12.2021**

nr rej.-69029-
podpis

LLO.410.023.05.2021

p. Mariusz Bądzior
p. wicestarosta
210
OS

06.12.2021
Lph

Pan
Mariusz Bądzior
Starosta Powiatu Sieradzkiego
Starostwo Powiatowe w Sieradzu
Plac Wojewódzki 3
98-200 Sieradz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Sieradzu, Plac Wojewódzki 3, 98-200 Sieradz (dalej: „Starostwo”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Bądzior, Starosta Powiatu Sieradzkiego, od 23 listopada 2018 r. (dalej: „Starosta”) W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Dariusz Olejnik, Starosta Powiatu Sieradzkiego, od 9 grudnia 2014 r. do 22 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Od 2017 r. do 5 listopada 2021 r. oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Rafał Piotrowski, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/149/2021 z 30 sierpnia 2021 r.

(akta kontroli str.1-4)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Powiat Sieradzki³ w latach 2020-2021⁴ zapewnił warunki do realizacji zadań oświatowych. Starosta przekazywał Radzie Powiatu informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w terminie określonym w art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe⁵. Powiat, oprócz zadań oświatowych własnych, realizował także zadania własne gmin, polegające na prowadzeniu przedszkola specjalnego.

Powiat rzetelnie i zgodnie z przepisami gospodarował środkami przeznaczonymi na zadania oświatowe. W okresie objętym kontrolą, Powiat przeznaczał wszystkie środki otrzymane z subwencji oświatowej oraz z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, na zadania oświatowe. Pracownicy Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu⁶, weryfikowali dane wprowadzane przez dyrektorów do Systemu Informacji Oświatowej⁷.

Starostwo, w prawidłowy sposób określało wysokość dotacji przekazanych niepublicznym szkołom o uprawnieniach szkół publicznych i placówek oświatowych. Sprawozdania budżetowe sporządzane były przez Powiat terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a wszystkie kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Dotacje na zadania oświatowe otrzymane z budżetu państwa, jak również środki pochodzące z innych źródeł, w tym w szczególności z Regionalnego Programu Operacyjnego Europejskiego Funduszu Społecznego⁸, zostały wykorzystane w całości zgodnie z przeznaczeniem.

NIK pozytywnie ocenia efekty rzeczowe inwestycji prowadzonych w oświacie w badanym okresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków do realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2017-2021 w Starostwie nie utworzono rady oświatowej.

Jak wyjaśnił Starosta, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może powołać radę oświatową działającą przy tym organie, jednak do chwili obecnej nie wpłynął żaden wniosek ani projekt uchwały wskazujący na konieczność jej utworzenia.

(akta kontroli str. 409-412)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Powiat

⁴ Do 31.08.2021

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.; dalej: „Prawo oświatowe”

⁶ Dalej: „Wydział Oświaty” i „Wydział”

⁷ Dalej: „SIO”

⁸ Dalej: RPO EFS

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

2. Starosta w latach 2017 -2021, przekazywał Radzie Powiatu informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w terminie określonym w art. 11 ust 7 Prawa oświatowego, tj. do 31 października każdego roku.

(akta kontroli str. 5-194)

3. W 2017 Powiat był organem prowadzącym dla 25 szkół i placówek oświatowych:

- dwóch szkół podstawowych specjalnych,
- dwóch gimnazjów specjalnych,
- sześciu liceów ogólnokształcących,
- dwóch szkół specjalnych,
- czterech szkół zawodowych (technika, zasadnicze szkoły zawodowe),
- dwóch placówek wczesnego wspomaganie rozwoju,
- dwóch poradni psychologiczno – pedagogicznych,
- specjalnego ośrodka szkolno – wychowawczego,
- placówki kształcenia ustawicznego,
- placówki wychowania pozaszkolnego,
- świetlicy szkolnej,
- internatu.

W 2018 r. był organem prowadzącym dla 32¹⁰ szkół i placówek oświatowych, w 2019 dla 33¹¹, w 2020 dla 30¹² i 2021 dla 28¹³.

(akta kontroli str. 224)

4. Oprócz oświatowych zadań własnych, Powiat realizował oświatowe zadania gmin polegające na prowadzeniu przedszkola specjalnego funkcjonującego w ramach struktury organizacyjnej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Korczaka w Sieradzu¹⁴. Utworzenie przedszkola poprzedzone było zawarciem porozumień z samorządami gminnymi¹⁵.

(akta kontroli str. 195-223)

5. W badanym okresie Powiat był organem rejestrującym dla:

- 22 szkół i placówek oświatowych w 2017 i 2018 r., z tego: sześciu liceów ogólnokształcących, sześciu szkół policealnych, trzech ośrodków szkoleniowych, dwóch niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, ośrodka kształcenia zawodowego, cechu rzemieślników i przedsiębiorców, centrum kształcenia ustawicznego i praktycznego, szkoły służb ochrony i mienia oraz ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjnego,

¹⁰ Od 1.09.2018 r. zostały wyodrębnione 3 technika (technikum w ZSP nr 1, technikum w ZSP nr 2, technikum w Złoczewie), oraz zostały utworzone 4 szkoły branżowe I stopnia trzyletnie (szkoła branżowa przy ZSP nr 1 w Sieradzu, szkoła branżowa przy ZSP nr 2 w Sieradzu, szkoła branżowa przy ZSP w Złoczewie oraz szkoła branżowa przy ZSP w Błazkach)

¹¹ Od 01.09.2019r. utworzenie technikum przy ZSP w Błazkach

¹² Zostały zlikwidowane: 2 gimnazja specjalne (gimnazjum przy ZSS Warta oraz przy SOSW Sieradz) oraz 4 szkoły zawodowe (w Błazkach, Złoczewie, ZSP nr 1 Sieradz oraz ZSP nr 2 Sieradz). Utworzono natomiast 2 placówki wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (w PPP w Sieradzu oraz w ZSS Warta)

¹³ Zostały zlikwidowane: liceum przy ZSP nr 1 w Sieradzu oraz zlikwidowana została placówka Wychowania Pozaszkolnego w Sieradzu

¹⁴ Na podstawie Uchwały nr XLIII/332/2010 Rady Powiatu z dnia 31.05.2010 r. oraz porozumienia Zarządu Powiatu Sieradzkiego z dnia 31.05.2010 r.

¹⁵ Uchwała: Rady Gminy Sieradz nr XLI/174/2010 z dnia 22.03.2010 r., Rady Gminy i Miasta w Błazkach nr XXXV/232/10 z dnia 27.04.2010 r., Rady Miejskiej w Złoczewie nr XLV/296/2010 z dnia 1.06.2010 r., Rady Gminy w Brąszewicach nr XLIV/185/10 z dnia 29.04.2010 r., Rady Gminy Goszczanów nr XXXIV/118/09 z dnia 15.12.2009 r., Rady Gminy Burzenin nr XLVIII/230/10 z dnia 25.05.2010 r., Rady Gminy Brzeźnio nr XXXIII/187/2010 z dnia 27.04.2010 r., Rady Gminy w Klonowej nr XXVI/133/2009 z dnia 22.12.2009 r., Rady Gminy Wróblew nr XXXI/158/2010 z dnia 18.01.2010 r. - w sprawie zawarcia porozumienia z Powiatem Sieradzkim na założenie i prowadzenie przedszkola specjalnego.

- 18 szkół i placówek oświatowych w 2019 i 2020 r., z tego: sześciu szkół policealnych, pięciu liceów ogólnokształcących, trzech ośrodków szkoleniowych, dwóch niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, centrum kształcenia ustawicznego i ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjnego,
- 20 szkół i placówek oświatowych w 2021 r., z tego: siedmiu szkół policealnych, pięciu liceów ogólnokształcących, trzech ośrodków szkoleniowych, dwóch niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, jednego technikum, centrum kształcenia ustawicznego i ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjnego.

(akta kontroli str. 250-259)

6. W okresie objętym kontrolą, średnia liczba uczniów (wychowanków) w poszczególnych typach szkół, dla których Powiat był organem prowadzącym, przedstawiała się następująco:

- w szkołach podstawowych specjalnych: w 2017 r. – 95, w 2018 r. – 131, w 2019 r. – 146, w 2020 r. – 140, w 2021 r. – 136, przy czym średnia liczba uczniów w oddziałach wyniosła odpowiednio: 5,59; 7,28; 6,95; 7 i 6,48,
- w liceach ogólnokształcących, odpowiednio: 1 328, 1 264, 1 391, 1 525, 1 454, przy czym średnia liczba uczniów w oddziałach wyniosła odpowiednio: 28,87; 28,09; 29,6; 30,5 i 30,94,
- w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy, odpowiednio: 66, 65, 69, 74 i 70, natomiast w oddziałach odpowiednio: 8,25; 8,13; 7,67; 7,4 i 7,78,
- w szkołach branżowych I stopnia, odpowiednio 220, 517, 543, 552, przy czym średnia liczba uczniów w oddziałach wyniosła odpowiednio: 24,44; 25,85; 24,68 i 26,29,
- w szkołach zawodowych (technikach, szkołach zawodowych): w 2017 r. – 1 552, w 2018 r. – 240 i w 2019 r. – 182, natomiast w oddziałach odpowiednio: 25,03; 21,82 i 26,
- w gimnazjach specjalnych: w 2017 r. – 65, w 2018 r. – 32 i w 2019 r. – 38, przy czym średnia liczba uczniów w oddziałach wyniosła odpowiednio: 10,83; 6,4 i 4,75.

(akta kontroli str. 224)

7. W okresie objętym kontrolą, średnioroczna liczba nauczycieli (w przeliczeniu na etat) zatrudnionych w szkołach, dla których Powiat był organem prowadzącym, w poszczególnych latach utrzymywała się na zbliżonym poziomie i przedstawiała się następująco:

- w 2017 r. 430,9 (z czego: 297,9 nauczycieli dyplomowanych, 91,4 mianowanych, 35,3 kontraktowych i 6,1 stażystów),
- w 2018 r. 425,4 (z czego, odpowiednio: 300; 86,6; 32,6 i 6),
- w 2019 r. 413,6 (z czego, odpowiednio: 309; 67,3; 28,5 i 8,6),
- w 2020 r. 422,4 (z czego, odpowiednio: 323,2; 63,3; 30,3 i 5,4),
- w 2021 r. 415,72 (z czego, odpowiednio: 322,38; 61,31; 26,01 i 6,02).

Średnioroczna liczba uczniów w roku przypadająca na jednego nauczyciela w latach 2017-2021¹⁷ również utrzymywała się na zbliżonym poziomie i wynosiła odpowiednio: 13; 12,29; 14,08; 13,81 i 13,18.

(akta kontroli str. 225)

8. Jak wyjaśnił Starosta, w szkołach i placówkach, dla których Powiat był organem prowadzącym brakowało nauczycieli teoretycznych i praktycznych przedmiotów zawodowych z zakresu energetyki odnawialnej, budownictwa lądowego i branży

¹⁶ Do 30 września 2021 r.

¹⁷ Do 30 września 2021 r.

samochodowej. Problem ten wynikał z braku wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej. Powiat podejmował próby niwelowania powstałych wakatów poprzez zatrudnianie nauczycieli emerytów.

(akta kontroli str. 401-412)

9. Pracownicy Wydziału Oświaty Starostwa, w badanym okresie terminowo weryfikowali dane wprowadzane przez dyrektorów do SIO, zgodnie z art. 50 ust. 2-5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej¹⁸.

W Powiecie nie było możliwości porównania danych z arkuszy organizacyjnych szkół z danymi wprowadzanymi do SIO na dzień 30 września 2020 r. Arkusze organizacyjne sporządzane były przez dyrektorów szkół na dzień 1 września, a następnie, po ewentualnym wystąpieniu zmian w organizacji, sporządzane były aneksy uwzględniające zmiany. Pracownicy Wydziału Oświaty, dane wprowadzone do SIO weryfikowali na podstawie analizy porównawczej z danymi zgromadzonymi w SIO w roku ubiegłym oraz dokonywali analizy arkuszy i aneksów organizacyjnych jak również na podstawie oświadczeń dyrektorów potwierdzających liczbę uczniów oraz etatów.

Jak wyjaśnił Starosta, SIO jest systemem statystycznym służącym do naliczenia subwencji oświatowej, który codziennie aktualizował dane, w wyniku czego nie było możliwe sprawdzenie danych na dany dzień.

(akta kontroli str. 413-417, 418)

10. W badanym okresie w szkołach i placówkach oświatowych, dla których Powiat był organem prowadzącym, udzielano uczniom wsparcia w postaci dodatkowych zajęć edukacyjnych:

- w 2017 r., w ramach m.in.:
 - zajęć logopedycznych - w dwóch jednostkach; średnio 0,5 i 10 godz. tygodniowo odpowiednio dla jednego i 63 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - świetlicy szkolnej – w dwóch jednostkach; średnio 60 i 36 godz. tygodniowo odpowiednio dla 56 i 65,3 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - koła zainteresowań – w jednej jednostce; średnio 0,6 godz. tygodniowo dla 18 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - języka obcego – w jednej jednostce; średnio 1,2 godz. tygodniowo dla 23 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - szkolnego koła sportowego – w trzech jednostkach; średnio 4, 8 i 1,2 godz. tygodniowo odpowiednio dla 21, 34 i 20 uczniów (zajęcia finansowane ze środków Ministerstwa Sportu oraz z subwencji i środków własnych Powiatu);
- w 2018 r., w ramach m.in.:
 - zajęć logopedycznych – w dwóch jednostkach; średnio 0,5 i 10 godz. tygodniowo odpowiednio dla 1 i 57,3 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - świetlicy szkolnej – w dwóch jednostkach; średnio 45 i 36,9 godz. tygodniowo odpowiednio dla 65 i 60,3 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 584 ze zm.; dalej: ustawa o SIO

- języka obcego – w jednej jednostce; średnio 2,9 godz. tygodniowo dla 28 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
- szkolnego koła sportowego – w czterech jednostkach; średnio 4, 2,2, 2,3 i 8 godz. tygodniowo odpowiednio dla 25, 15, 19 i 34 uczniów (zajęcia finansowane ze środków Ministerstwa Sportu oraz z subwencji i środków własnych Powiatu);
- w 2019 r., w ramach m.in.:
 - gimnastyki korekcyjnej – w jednej jednostce; średnio 2 godz. tygodniowo dla 1 ucznia (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - zajęć logopedycznych – w jednej jednostce; średnio 10,5 godz. tygodniowo dla 45,7 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - świetlicy szkolnej - w dwóch jednostkach; średnio 34 i 39,9 godz. tygodniowo odpowiednio dla każdej 45 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - koła zainteresowań – w jednej jednostce; średnio 25 godz. tygodniowo dla 139 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - języka obcego – w jednej jednostce; średnio 2,6 godz. tygodniowo dla 23 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - szkolnego koła sportowego – w czterech jednostkach; średnio 3, 0,85, 2,2 i 6,4 godz. tygodniowo odpowiednio dla 32, 20, 15 i 18,33 uczniów (zajęcia finansowane ze środków Ministerstwa Sportu oraz z subwencji i środków własnych Powiatu);
- w 2020 r., w ramach m.in.:
 - gimnastyki korekcyjnej – w jednej jednostce; średnio 2 godz. tygodniowo dla 1 ucznia (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - zajęć logopedycznych – w jednej jednostce; średnio 11 godz. tygodniowo dla 38 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - świetlicy szkolnej – w dwóch jednostkach; średnio 27 i 36,4 godz. tygodniowo odpowiednio dla 45 i 41 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - koła zainteresowań – w jednej jednostce; średnio 17,1 godz. tygodniowo dla 168 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - języka obcego – w dwóch jednostkach; średnio 2,5 i 2 godz. tygodniowo odpowiednio dla 23 i jednego ucznia (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
 - szkolnego koła sportowego – w trzech jednostkach; średnio 8, 2,2 i 4 godz. tygodniowo odpowiednio dla 40, 15 i 21 uczniów (zajęcia finansowane ze środków Ministerstwa Sportu);
- w 2021¹⁹ r., w ramach m.in.:
 - gimnastyki korekcyjnej – w jednej jednostce; średnio 2 godz. tygodniowo dla 1 ucznia (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);

¹⁹ Do dnia 30 września.

- zajęć logopedycznych – w jednej jednostce; średnio 11 godz. tygodniowo dla 30 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
- świetlicy szkolnej – w dwóch jednostkach; średnio 42 i 24 godz. tygodniowo odpowiednio dla 45 i 41,5 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
- koła zainteresowań – w jednej jednostce; średnio 10,4 godz. tygodniowo dla 46 uczniów (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
- języka obcego – w dwóch jednostkach; średnio 2,23 i 2 godz. tygodniowo odpowiednio dla 23 i jednego ucznia (zajęcia finansowane ze środków z subwencji i środków własnych Powiatu);
- szkolnego koła sportowego – w dwóch jednostkach; średnio 8 i 2,2 godz. tygodniowo odpowiednio dla 40 i 18 uczniów (zajęcia finansowane ze środków Ministerstwa Sportu).

(akta kontroli str. 226-229)

11. W roku szkolnym 2017/2018 liczba uczniów, którzy przystąpili do egzaminu dojrzałości wyniosła 723, z czego 611 uzyskało wynik pozytywny. W roku szkolnym 2018/2019 liczby te wyniosły odpowiednio 659 i 560, a w 2019/2020 659 i 550. W roku 2020/2021 do egzaminu przystąpiło 588 uczniów, z czego 500 uzyskało pozytywny wynik.

Do egzaminów w szkołach zawodowych w roku szkolnym 2017/2018 przystąpiło 629 uczniów, z czego 518 uzyskało wynik pozytywny. W kolejnym roku, liczby te wyniosły odpowiednio 652 i 485, natomiast w roku szkolnym 2019/2020 562 i 442. W roku 2020/2021 do egzaminu przystąpiło 538 uczniów, a 429 uzyskało wynik pozytywny.

Do egzaminu ósmoklasisty w latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 przystąpiło odpowiednio sześciu, 10 i dziewięciu uczniów. Wynik w przedziale 99% - 50% osiągnął jeden uczeń w roku szkolnym 2020/2021, wszyscy pozostali uczniowie osiągnęli wyniki poniżej 50 %.

Rada Powiatu Sieradzkiego corocznie otrzymywała od Zarządu Powiatu informacje o wynikach egzaminów w szkołach, dla których Powiat Sieradzki był organem prowadzącym. Podczas posiedzeń Rady nie formułowano wniosków dotyczących ww. spraw.

(akta kontroli str. 5-194, 230)

12. Wśród uczniów szkół prowadzonych przez Powiat, w okresie objętym kontrolą, było 176 finalistów i laureatów olimpiad oraz konkursów naukowych²⁰. W roku szkolnym 2017/2018 liczba finalistów i laureatów wyniosła 28, w 2018/2019 – 53, w 2019/2020 – 41, a w 2020/2021 – 54.

(akta kontroli str. 240)

13. W okresie objętym kontrolą, do Starostwa nie wpłynęły skargi ani wnioski dotyczące działań w zakresie funkcjonowania szkół, przedszkoli i placówek oświatowych.

(akta kontroli str. 241-249)

14.a) Jak wyjaśnił Starosta, na Powiat został nałożony obowiązek wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, o którym mowa w art. 30a ust. 3 ustawy

²⁰ Dotyczy olimpiad i konkursów na poziomie minimum powiatowym m.in. tj. Wojewódzki konkurs z języka polskiego w Wieluniu (2018/2019), Ogólnopolski konkurs Plastyczny pt. "Jesień w oczach dziecka" (2020/2021), Konkurs - Jestem rodakiem Fryderyka Chopina (2018/2019),.

z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela²¹. Starostwo poniosło z tego tytułu wydatki o łącznej wartości 306,3 tys. zł, tj.:

- w 2017 r. 26,1 tys. zł;
- w 2018 r. 203,1 tys. zł;
- w 2019 r. 77 tys. zł.

(akta kontroli str. 401- 408)

b) Starosta wyjaśnił, iż na zwiększenie wydatków ponoszonych ze środków własnych Powiatu na zadania oświatowe wpływa niedoszacowana i niewystarczająca subwencja oświatowa w zakresie finansowania wynagrodzeń osobowych nauczycieli wraz z obowiązkowymi składnikami. Dodatkowe wydatki związane są z zakupem pomocy dydaktycznych, remontami oraz inwestycjami. Natomiast na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia nauczycieli ma również wpływ wspomniany powyżej art. 30 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli str. 401-408)

c) Powiat Sieradzki nie otrzymał od administracji rządowej pomocy rzeczowej na funkcjonowanie szkół i przedszkoli.

(akta kontroli str. 401- 408)

d) W związku ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem wirusowi COVID-19 nie było przypadków zwalniania nauczycieli ani obniżania pensum.

e) Powiat dokonywał monitorowania problemu wyłączenia cyfrowego poprzez prowadzenia rozmów z dyrektorami szkół i placówek oświatowych w zakresie zapotrzebowania na sprzęt komputerowy niezbędny do nauki zdalnej. W wyniku zgłoszonych potrzeb został złożony i pozytywnie rozpatrzony wniosek o przyznanie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. W wyniku realizacji umowy Powiat dokonał zakupu 57 sztuk laptopów do zdalnego nauczania, w wyniku którego wsparciem objęto 18 nauczycieli i 39 uczniów z dziewięciu szkół.

(akta kontroli str. 401- 408)

f) W złożonych wyjaśnieniach Starosta wskazał, że zauważalny był problem braku nauczycieli branży budowlanej w Centrum Edukacji Zawodowej w Sieradzu. Powiat podejmował działania w celu rozwiązaniu tego problemu, zatrudniając nauczycieli emerytów.

(akta kontroli str. 401- 408)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powiat zapewniał warunki do realizacji zadań oświatowych. W okresie objętym kontrolą Starosta terminowo przekazywał Radzie Powiatu informacje o stanie realizacji zadań oświatowych. Oprócz zadań oświatowych własnych Powiat realizował zadania własne gmin polegające na prowadzeniu przedszkola specjalnego. Pracownicy Wydziału Oświaty Starostwa prawidłowo potwierdzali oraz terminowo weryfikowali dane wprowadzane przez dyrektorów do SIO.

²¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm., dalej: „Karta Nauczyciela”

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez ministra właściwego ds. finansów publicznych²², roczne kwoty subwencji zaplanowane dla Powiatu, w okresie objętym kontrolą, przedstawiały się następująco:

- w 2017 r. według informacji o kwotach planowanych w budżecie na rok następny: 50 670 485 zł subwencji ogólnej, w tym 39 954 351 zł części oświatowej oraz ostatecznie, po uchwaleniu budżetu państwa: 49 141 449 zł, w tym 38 425 315 zł części oświatowej;
- w 2018 r. według informacji o kwotach planowanych w budżecie na rok następny: 48 008 290 zł subwencji ogólnej, w tym 36 662 422 zł części oświatowej oraz ostatecznie, po uchwaleniu budżetu państwa: 50 209 618 zł, w tym 38 863 750 zł części oświatowej;
- w 2019 r. według informacji o kwotach planowanych w budżecie na rok następny: 54 441 266 zł subwencji ogólnej, w tym 42 375 879 zł części oświatowej oraz ostatecznie, po uchwaleniu budżetu państwa: 54 253 636 zł, w tym 42 188 249 zł części oświatowej;
- w 2020 r. według informacji o kwotach planowanych w budżecie na rok następny: 60 283 027 zł, w tym 47 54 674 zł części oświatowej oraz ostatecznie, po uchwaleniu budżetu państwa: 61 960 390 zł, w tym 49 032 037 zł części oświatowej;
- w 2021 r. według informacji o kwotach planowanych w budżecie na rok następny: 62 888 960 zł, w tym 48 970 077 zł części oświatowej oraz ostatecznie, po uchwaleniu budżetu państwa: 63 119 966 zł, w tym 49 201 399 zł części oświatowej.

Dodatkowo, ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, Powiat Sieradzki otrzymał w latach 2017-2020²³ odpowiednio 113 tys. zł, 83,3 tys. zł, 892,8 tys. zł, 360,3 tys. zł.

W latach 2017-2021 kwoty subwencji ujęte w uchwałach budżetowych Powiatu były zgodne z kwotami zaplanowanymi i przekazanymi przez Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 337-400, 419)

2. W latach 2017-2021²⁴ roczne kwoty dochodów Powiatu wyniosły odpowiednio: 123 739,5 tys. zł, 131 917,7 tys. zł, 146 775,2 tys. zł, 162 549 tys. zł i 125 471,2 tys. zł, przy czym dochody na zadania oświatowe wyniosły odpowiednio: 42 312,6 tys. zł, 43 123,8 tys. zł, 49 508,5 tys. zł, 53 335 tys. zł i 47 172,3 tys. zł²⁵. Dochody te stanowiły w poszczególnych latach odpowiednio 35%, 32,69%, 33,73%, 32,81% i 37,60 % ogólnych dochodów Powiatu.

Z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej Powiat otrzymał środki w kwocie, odpowiednio 38 425,3 tys. zł, 38 863,7 tys. zł, 42 188,2 tys. zł, 49 032 tys. zł i 49 201,4 tys. zł, natomiast z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, odpowiednio: 113 tys. zł, 83,3 tys. zł, 892,8 tys. zł, 360,3 tys. zł i 93,9 tys. zł. Tym samym, udział dochodów z tytułu subwencji (łącznie z rezerwą) na zadania oświatowe w dochodach ogółem wyniósł, odpowiednio: 31,14%, 29,52%, 29,35%, 30,39% i 33,26 %.

²² Dalej: „Minister Finansów”

²³ Do 31.08.2021 Powiat nie otrzymał od MF środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

²⁴ Do 30 września 2021 r.

²⁵ Na dzień 30 września 2021 r.

W latach 2017-2021²⁶ z tytułu dotacji z budżetu państwa, Powiat otrzymał odpowiednio: 139,1 tys. zł, 257 tys. zł, 204,3 tys. zł, 352,4 tys. zł i 248 tys. zł, co stanowiło odpowiednio: 0,11%, 0,19%, 0,14%, 0,22% i 0,2% dochodów ogółem.

Z tytułu pozostałych dotacji na zadania oświatowe²⁷, Powiat otrzymał: w 2017 r. 190 tys. zł, w 2019 r. 47 tys. zł, w 2020 r. 35,6 tys. zł, natomiast z innych źródeł²⁸ Powiat otrzymał 3 167 tys. zł, 2 692,5 tys. zł, 4 928,6 tys. zł, 2 040,6 tys. zł i 3 883,8 tys. zł. Dotacje i środki pozyskane z innych źródeł stanowiły odpowiednio: 2,71%, 2,04%, 3,39%, 1,28% i 3,10 % dochodów ogółem.

(akta kontroli str. 231)

3. W okresie objętym kontrolą, Powiat nie był zobowiązany do zwrotu subwencji oświatowej.

(akta kontroli str. 337-400, 413-417)

4. a) b) W okresie objętym kontrolą, Powiat przeznaczył na zadania oświatowe wszystkie środki otrzymane z części oświatowej subwencji ogólnej oraz z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2017 r. Powiat wydatkował na zadania oświatowe 46 773,3 tys. zł, z czego 82% (tj. 38 538,3 tys. zł) stanowiły środki otrzymane z subwencji oświatowej wraz z rezerwą. Ze środków własnych Powiat wydatkował 4 628,8 tys. zł, co stanowiło 9% wydatków na oświatę ogółem.

W 2018 r. wydatki na zadania oświatowe wzrosły i wyniosły 47 306,9 tys. zł, przy zbliżonej wysokości – w stosunku do roku poprzedniego – subwencji oświatowej w kwocie 38 947,1 tys. zł wraz z rezerwą, która stanowiła, analogicznie jak w roku poprzednim, 82% wydatków ogółem na zadania oświatowe. Ze środków własnych Powiat wydatkował 5 616,6 tys. zł, co stanowiło 11% łącznych wydatków na oświatę.

W 2019 r. wydatki na oświatę wzrosły i wyniosły 51 468,1 tys. zł, przy większej niż w roku poprzedzającym wysokości subwencji oświatowej, w kwocie i 43 081,1 tys. zł wraz z rezerwą, która stanowiła 83% wydatków ogółem. Ze środków własnych Powiat wydatkował 2 818,9 tys. zł, co stanowiło 5% wydatków ogółem.

W 2020 r. Powiat wydatkował 53 793,2 tys. zł, z czego 91% stanowiła subwencja oświatowa w wysokości 49 392,4 tys. zł wraz z rezerwą. Z własnych środków Powiat wydatkował 1 963,6 tys. zł, co stanowiło 3% łącznych wydatków na oświatę.

Do 30 września 2021 r. Powiat wydatkował na zadania oświatowe 42 038,7 tys. zł, z czego 93%, tj. 39 277,4 tys. zł, stanowiły środki otrzymane z subwencji oświatowej. Ze środków własnych Powiat do 30 września 2021 r. nie wydatkował środków na oświatę.

(akta kontroli str. 231, 233)

c) W okresie objętym kontrolą, Powiat otrzymał z budżetu państwa dotacje o łącznej wartości 1 594,6 tys. zł, tj.:

- w 2017 r. 148,6 tys. zł, z czego wydatkowano 139,1 tys. zł,
- w 2018 r. 264,8 tys. zł, z czego wydatkowano 257 tys. zł,
- w 2019 r. 287,7 tys. zł, z czego wydatkowano 204,3 tys. zł,
- w 2020 r. 407,1 tys. zł, z czego wydatkowano 352,4 tys. zł,

²⁶ Do 30 września 2021 r.

²⁷ Otrzymanych od m.in. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym wózków inwalidzkich dla Zespołu Szkół Specjalnych w Warcie oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na utworzenie pracowni edukacyjnej pn. „Ekologiczne nauczanie przez doświadczenie” w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Błaszach.

²⁸ Ze środków UE i innych źródeł zagranicznych.

– w 2021 r. 486,4 tys. zł z czego wydatkowano 248 tys. zł²⁹.

Dotacje wydatkowano na: dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych^{30,31} (w okresie objętym kontrolą w kwocie 31,5 tys. zł); sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w myśl art. 55 ust. 3 ufzo (201,6 tys. zł). Wszystkie niewykorzystane środki w badanym okresie zostały zwrócone do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

W ramach dotacji celowych, Powiat był beneficjentem dotacji na realizację zadania własnego z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt (w okresie objętym kontrolą w kwocie 20,2 tys. zł), Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (65 tys. zł), Rządowego Programu „Aktywna tablica” (98 tys. zł), „Za życiem” (700 tys. zł.), „Posiłek w szkole i w domu” (2 tys. zł.) oraz Programu „Zostań żołnierzem Rzeczypospolitej” (82,6 tys. zł).

Kontrola pięciu dotacji objętych próbą³² wykazała, iż zostały one udzielone na podstawie umów zawartych z Wojewodą Łódzkim lub Skarbem Państwa³³, zgodnie z art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁴, oraz rozliczone w sposób określony w ww. umowach. Wszystkie środki z dotacji zostały rozdysponowane zgodnie z przedmiotem i celem umowy³⁵. Niewykorzystane przez Powiat środki finansowe, w wysokości 1 984,06 zł w ramach dotacji celowej przeznaczonej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, zostały przez Powiat zwrócone do budżetu państwa.

(akta kontroli str. 232, 420)

d) Powiat Sieradzki na podstawie porozumień zawartych z samorządami gminnymi, realizował oświatowe zadania własne tych gmin, polegające na prowadzeniu przedszkola specjalnego (o czym mowa w punkcie 4 obszaru I niniejszego wystąpienia pokontrolnego). W okresie objętym kontrolą, Powiat nie otrzymał żadnych środków na podstawie porozumień. Na realizację ww. zadania Powiat otrzymywał subwencję oświatową oraz dotację celową zgodnie z art. 53 ust. 1 ufzo³⁶.

(akta kontroli str. 195-223, 409-412)

e) W latach 2017-2021³⁷ z innych źródeł³⁸ Powiat wydatkował odpowiednio 3 270,3 tys. zł, 2 460,1 tys. zł., 5 280,7 tys. zł., 2 041,8 tys. zł. oraz 2 512,3 tys. zł. Badanie wydatkowania przez Powiat środków otrzymanych w ramach trzech wybranych do próby projektów³⁹ współfinansowanych z Europejskiego Funduszu

²⁹ Stan na 30 września 2021 r.

³⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1930; dalej: ufzo

³¹ Przed 1.01.2018 r. art. 14d ustawy o systemie oświaty

³² W 2017 r. i 2018 r. dotacje celowe z budżetu państwa z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (odpowiednio w kwocie 61003,26 zł; i 51976,04 zł.); w 2019 r. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (28000,00 zł); w 2020 r. Program „Aktywna tablica” (84000,00 zł); w 2021 r. Program „Zostań Żołnierzem Rzeczypospolitej” (82640,00 zł)

³³ reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej

³⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.; dalej: ufp

³⁵ Czego potwierdzeniem były okazane dokumenty źródłowe potwierdzające wydatkowanie środków i sporządzane sprawozdania z realizacji zadań, wraz z końcowymi rozliczeniami finansowymi.

³⁶ Przed 1 stycznia 2018 r. zgodnie z art. 14d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

³⁷ Do 30 września 2021 r.

³⁸ Ze środków UE

³⁹ „Kompleksowy program rozwoju ZSP Nr 2 w Sieradzu” na kwotę 649.511,38 zł – projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Sieradzu; „Mój zawód – moja Europa” na kwotę 268.947,08 zł – projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Sieradzu; „Europa szansą mojego rozwoju” na kwotę 260.746,03 zł – projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Sieradzu.

Spółecznego, wykazało że środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i warunkami zawartych umów.

(akta kontroli str. 233, 421)

f) Na realizację zadań oświatowych, w okresie objętym kontrolą, Powiat wydatkował łącznie 15 028 tys. zł ze środków własnych. W 2017 r. było to 4 628,8 tys. zł, w 2018 r. 5 616,6 tys. zł, w 2019 r. 2 818,9 tys. zł, a w 2020 r. 1 963,6 tys. zł. Do 30 września 2021 r. Powiat nie wydatkował środków własnych.

Jak wyjaśnił Starosta, środki własne Powiatu zostały przeznaczone głównie na realizację zadań bieżących dotyczących wynagrodzeń nauczycieli oraz zakupu pomocy dydaktycznych i realizacji remontów oraz inwestycji.

(akta kontroli str. 233, 413-417)

5. W okresie objętym kontrolą, Powiat wydatkował na wynagrodzenia dla nauczycieli, następujące kwoty:

W 2017 r. dla:

- stażystów 270,5 tys. zł, (39 960,12 zł w przeliczeniu na jeden etat),
- kontraktowych 1 642,2 tys. zł, (45 302,34 zł w przeliczeniu na jeden etat),
- mianowanych 5 188,2 tys. zł, (56 119,42 zł w przeliczeniu na jeden etat),
- dyplomowanych 22 398,7 tys. zł, (74 964,69 zł w przeliczeniu na jeden etat).

W 2018 r. kwoty te wyniosły odpowiednio:

- 237,6 tys. zł, (38 205,79 zł/etat),
- 1 402,8 tys. zł, (45 163,88 zł/etat),
- 4 896,7 tys. zł, (58 059,17 zł/etat),
- 22 785 tys. zł, (76 400,80 zł/etat).

W 2019 r. wydatkowano odpowiednio:

- 343,9 tys. zł, (43 644,67 zł/etat),
- 1 478,2 tys. zł, (51 703,39 zł/etat),
- 4 367,5 tys. zł, (64 963,71 zł/etat),
- 25 588,4 tys. zł, (84 316,56 zł/etat).

W 2020 r. wydatkowano odpowiednio:

- 259,3 tys. zł, (50 055,98 zł/etat),
- 1 739,4 tys. zł, (55 624,88 zł/etat),
- 4 453,8 tys. zł, (68 922,62 zł/etat),
- 29 055,5 tys. zł, (90 077,75 zł/etat).

W 2021 r. (do 30 września) Powiat wydatkował odpowiednio:

- 224,5 tys. zł, (36 088,42 zł/etat),
- 1 156,4 tys. zł, (43 736,01 zł/etat),
- 3 391,8 tys. zł, (53 685,19 zł/etat),
- 22 503,4 tys. zł, (69 562,35 zł/etat).

(akta kontroli str. 235)

6. W okresie objętym kontrolą, na doskonalenie zawodowe nauczycieli Powiat zaplanował:

- w 2017 r. 63,6 tys. zł (z tego wydatkowano 61,5 tys. zł),
- w 2018 r. 86,7 tys. zł (wydatkowano 78,9 tys. zł),
- w 2019 r. 83,5 tys. zł (wydatkowano 78,5 tys. zł),
- w 2020 r. 67 tys. zł (wydatkowano 49,9 tys. zł),
- w 2021 r. 204,8 tys. zł (do 30 września wydatkowano 44,5 tys. zł).

W latach 2017-2018 oraz 2019-2021 zaplanowane środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli, stanowiły odpowiednio 1%⁴⁰ i 0,8% planowanych rocznych środków, przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, zgodnie z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli str. 234)

7. Wydatki Powiatu na wynagrodzenia pracowników administracyjnych i obsługi w szkołach, przedszkolach, placówkach oświatowych oraz Starostwie przedstawiały się następująco:

- w 2017 r. 6 394,4 tys. zł,
- w 2018 r. 7 151,6 tys. zł,
- w 2019 r. 6 258,9 tys. zł,
- w 2020 r. 6 875,8 tys. zł,
- w 2021 r. (do 30 września) 5 020,2 tys. zł.

W przeliczeniu na jeden etat w 2017 r. wydatki na wynagrodzenia dla pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych wyniosły 39 692,4 zł, natomiast dla pracowników obsługi 33 485,60 zł. Na wynagrodzenia dla pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących wydatkowano 60 943,33 zł, natomiast dla pracowników administracji zatrudnionych w Starostwie wydatkowano 73 356,67 zł/etat. W 2018 r. kwoty te wyniosły odpowiednio: 50 111,27 zł, 40 172,13 zł, 56 603,90 zł i 65 864 zł, w 2019 r.: 42 876,04 zł, 37 349,87 zł, 72 007,18 zł i 66 423,64 zł, w 2020 r.: 54 640,61 zł, 46 052,28 zł, 68 591,86 zł i 76 922,35 zł, natomiast do 30 września 2021 r. Powiat wydatkował odpowiednio: 43 344,16 zł; 35 530,75 zł; 45 273,12 zł i 53 344 zł.

(akta kontroli str. 238)

8. Powiat Sieradzki, w latach 2017-2021 przyznawał stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz za osiągnięcia sportowe. Stypendia o charakterze motywacyjnym były przyznawane na podstawie regulaminu w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uzdolnionym uczniom szkół prowadzonych przez powiat sieradzki w ramach Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów szkół prowadzonych przez powiat sieradzki oraz trybu postępowania w tym zakresie przyjętego na mocy uchwały Rady Powiatu⁴¹. Na ww. stypendia, Powiat w latach 2017-2019 corocznie wydatkował ze środków własnych 12 tys. zł, przekazując stypendia odpowiednio 12, 12 i sześciorgu uczniom. W 2020 r. Powiat wydatkował 13,6 tys. zł na stypendium dla ośmiorgo uczniów. W 2021 r. kwota przyznanych stypendiów wyniosła 7,2 tys. zł i została rozdysponowana dla pięciorga uczniów.

Komisja Stypendialna, rozpatrywała wnioski⁴² uwzględniając przyjęte kryteria⁴³, a decyzja w sprawie zatwierdzenia listy stypendystów oraz wysokości udzielonych stypendiów podejmowana była przez Zarząd Powiatu.

Wyplata stypendiów wybranym uczniom każdorazowo następowała na podstawie dyspozycji wypłaty sporządzonej przez pracownika Wydziału Oświaty, z kolei Wydział Finansowy dokonywał kontroli prawidłowości wypłaty wydatkowanych środków.

⁴⁰ Zgodnie z Uchwałami nr: 348/2017 z dnia 30.03.2017 r., 494/2018 z dnia 19.03.2018 r., VI/43/2019 z dnia 25.04.2019 r., 249/2020 z dnia 30.04.2020 r., 367/2021 z dnia 13.01.2021 r. Zarządu Powiatu Sieradzkiego w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez Powiat Sieradzki odpowiednio na lata: 2017-2021.

⁴¹ Uchwała nr V/39/2019 z dnia 27 marca 2019 r. zmieniająca Uchwałę nr XLVII/337/2014 z dnia 21.08.2014 r.

⁴² Zgłaszane m.in. przez Dyrektorów szkół oraz rady pedagogiczne i zawierające m.in. opinie rady pedagogicznej szkoły

⁴³ Wysokie wyniki w nauce oraz legitymowanie się osiągnięciami w konkursach, turniejach i olimpiadach.

Jak wyjaśnił Starosta, zgodnie z Regulaminem w określonych sytuacjach istniała możliwość cofnięcia udzielonego uczniowi stypendium, natomiast nie miało to miejsca w badanym okresie.

(akta kontroli str. 260-267, 413-417)

9. W okresie objętym kontrolą, średnie wydatki na edukację przypadające na jednego (statystycznego) ucznia/wychowanka w Powiecie wynosiły:

- w szkołach podstawowych specjalnych: w 2017 r. 62,8 tys. zł, w 2018 r. 49,4 tys. zł, w 2019 r. 50,8 tys. zł, w 2020 r. 57,1 tys. zł oraz 43,7 do 30 września 2021 r.,
- w liceach ogólnokształcących, odpowiednio: 9 tys. zł, 8,4 tys. zł, 9,3 tys. zł, 8,3 tys. zł oraz 7,4 tys. zł,
- w szkołach specjalnych⁴⁴, odpowiednio: 36,3 tys. zł, 35,8 tys. zł, 33,4 tys. zł, 38,3 tys. zł i 37 tys. zł.

(akta kontroli str. 236)

10. Sprawozdania łączne za lata 2017-2020 oraz za okres 1 stycznia-30 września 2021 r. z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) oraz wydatków budżetowych (Rb-28) zostały sporządzone przez Starostwo na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Wszystkie kwoty wykazane w sprawozdaniach Starostwa były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ww. sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 422)

11. W okresie objętym kontrolą, Powiat nie zaciągał zobowiązań finansowych w postaci kredytów na pokrycie wydatków na oświatę. W ww. okresie Powiat zaciągnął kredyty na sfinansowanie deficytu w łącznej wysokości 15 593 tys. zł⁴⁵. Środki te zostały przeznaczone na zwiększenie planu wydatków na realizację zadań oświatowych (w łącznej kwocie 12 877,1 tys. zł) finansowanych środkami powiatu. Szczegółowe warunki i cele zaciągniętych zobowiązań finansowych zostały określone w Uchwałach⁴⁶ Rady Powiatu Sieradzkiego.

(akta kontroli str. 401-408)

12. W okresie objętym kontrolą, Powiat udzielał dotacji niepublicznym szkołom o uprawnieniach szkół publicznych na podstawie uchwały Rady Powiatu w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania⁴⁷. W 2017 r. dotacji udzielono 12 szkołom o łącznej kwocie 2 146,7 tys. zł, w 2018 r. 15 w kwocie 2 494,3 tys. zł, w 2019 r., 2020 r. i 2021 dotacje otrzymało po 14 szkół, w kwocie odpowiednio: 3 130,6 tys. zł, 3 892,9 tys. zł i 3 209,9 tys. zł.

Jak wyjaśnił Starosta, w okresie objętym kontrolą Powiat nie udzielał dotacji nie samorządowym szkołom publicznym, dotacje udzielane były natomiast szkołom i placówkom niepublicznym. Szkoły nie samorządowe nie występowały z wnioskiem ani nie ubiegały się o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Sieradzkiego.

Analiza dokumentacji dotyczącej dotacji dla pięciu niepublicznych szkół, w zakresie prawidłowości obliczania kwoty dotacji i jej udzielania, wykazała, iż wszystkie

⁴⁴ Przystosabających do pracy - trzyletnich

⁴⁵ Tj. w 2017 r. w kwocie 4.100.000,00 zł (oprocentowanie WIBOR1m +0,95%, okres spłaty do 2036 r.), w 2018 r. – 3.968.421,00 zł (oprocentowanie WIBOR1m +0,48%, okres spłaty do 2036 r.), w 2020 r. – 7.524.600,00 zł (oprocentowanie WIBOR1m +0,35%, okres spłaty do 2031 r.)

⁴⁶ Nr XLII/339/2017 z dnia 21.12.2017 r., XLVIII/372/2018 z dnia 29.05.2018 r., XXII/175/2020 z dnia 16.06.2020 r.

⁴⁷ Uchwała Rady Powiatu Sieradzkiego nr XLIX/387/2018 z dnia 26.06.2018 r. - zmieniającą Uchwałę nr VI/40/2015 z dnia 29.04.2015 r.

z pięciu dotacji objętych szczegółową kontrolą, zostały przyznane zgodnie z ww. uchwałą.

(akta kontroli str. 237, 277-289, 413-417, 423)

13. Powiat weryfikował i zatwierdzał rozliczenie dotacji udzielonych szkołom i placówkom niepublicznym.

Ponadto, w latach 2017 i 2021 upoważnieni pracownicy Powiatu kontrolowali prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji⁴⁸. W 2017 r. kontrolą objęto dwóch beneficjentów dotacji, natomiast w 2021 r. przeprowadzono jedną kontrolę. W latach 2018, 2019 i 2020 nie przeprowadzano kontroli.

Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę zobowiązany był do sporządzenia i złożenia w Starostwie rocznego rozliczenia wykorzystania dotacji, na podstawie którego pracownicy Starostwa każdorazowo dokonywali weryfikacji wydatków bieżących poniesionych na funkcjonowanie szkoły.

(akta kontroli str. 268-276, 413-417)

14. W okresie objętym kontrolą, Powiat realizował siedem zadań inwestycyjnych w zakresie oświaty, tj.:

- zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich, dla Zespołu Szkół Specjalnych w Warcie w kwocie 190 tys. zł dofinansowany ze środków PFRON (w tym 129,5 tys. zł – środki własne Powiatu),
- przebudowa ZSP nr 1 w Sieradzu o łącznej wartości 903,6 tys. zł (w tym 757,8 tys. zł – środki Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych, 145 781 tys. zł – środki własne Powiatu; do dnia 31.08.2021 r. wykonanie w kwocie 768,8 tys. zł). Efektem rzeczowym inwestycji była m.in. częściowa zmiana docieplenia, wykonanie stolarki okiennej i drzwiowej, roboty tynkarskie, malarskie oraz zmiana wykładzin, lamp oświetleniowych i grzejników,
- odnowienie elewacji budynku Liceum nr 2 w Sieradzu w kwocie 101,9 tys. zł (środki własne Powiatu),
- wymiana stolarki okiennej w Centrum Edukacji Zawodowej w Sieradzu w kwocie 62,5 tys. zł (środki własne Powiatu),
- wykonanie remontu części pomieszczeń i elewacji budynku w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Sieradzu o łącznej wartości 267,3 tys. zł (w tym 200,6 tys. zł – środki Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych, 66,7 tys. zł – środki własne Powiatu). Efektem rzeczowym inwestycji był m.in. remont pomieszczeń, wykonanie elewacji budynku, przebudowa części ścian zewnętrznych oraz zastosowanie przegród oddzielenia pożarowego,
- modernizacja istniejącej sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Sieradzu o łącznej wartości 169,8 tys. zł (w tym 80 tys. zł – środki z dotacji samorządu województwa łódzkiego, 89,80 tys. zł – środki własne Powiatu). Efektem rzeczowym inwestycji była m.in. poprawa infrastruktury oraz sprzętu sportowego, tj. drabinek, bramek oraz wymiana parkietu na wykładzinę sportową,
- przebudowa schodów zewnętrznych oraz wymiana drzwi w budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Jagiellończyka w Sieradzu o łącznej wartości 48 tys. zł (w tym 22,5 tys. zł – środki z dotacji samorządu województwa łódzkiego, 25,4 tys. zł – środki własne Powiatu). Efektem rzeczowym inwestycji była m.in. poprawa infrastruktury, nowe drzwi oraz przebudowa schodów.

⁴⁸ na podstawie § 5 i 6 Uchwały Rady Powiatu Sieradzkiego nr XLIX/387/2018 z dnia 26.06.2018 r. (zmieniającą Uchwałę nr VI/40/2015 z dnia 29.04.2015 r.)

(akta kontroli str. 401-408)

W związku z kolejnymi potrzebami inwestycyjnymi Powiatu, Starosta w 2021 r. zaplanował wystąpienie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi⁴⁹ o dofinansowanie i pożyczkę na:

- termomodernizację budynku ZSP w Błazkach wraz z montażem odnawialnych źródeł ciepła i energii elektrycznej (plan na kwotę 4 098,2 tys. zł – w tym WFOŚiGW 2 760,0 tys. zł, 155,4 tys. zł – środki własne Powiatu oraz 1 182,8 tys. zł – pożyczka),
- termomodernizację budynku ZSP w Warcie wraz z montażem odnawialnych źródeł ciepła i energii elektrycznej (plan na kwotę 4 451,1 tys. zł – w tym WFOŚiGW 3 060,3 tys. zł, 79,2 tys. zł – środki własne Powiatu oraz 1 311,6 tys. zł – pożyczka).

(akta kontroli str. 401-408)

15, 16. Powiat nie poniósł wydatków związanych z likwidacją gimnazjów. Prowadzone przez Powiat gimnazja specjalne⁵⁰ zostały przekształcone w specjalne szkoły podstawowe. Nauczyciele, ze zlikwidowanych gimnazjów specjalnych, znaleźli zatrudnienie w specjalnych szkołach podstawowych prowadzonych przez Powiat, zaś majątek gimnazjów został przeniesiony do specjalnych szkół podstawowych.

(akta kontroli str. 401-408)

17. W związku z pandemią COVID-19, Powiat Sieradzki poniósł nieprzewidziane wydatki głównie z tytułu zakupu środków do dezynfekcji oraz środków ochrony osobistej. Wydatki z tego tytułu wyniosły 48,1 tys. zł w 2020 r. i 3,4 tys. zł w 2021 r.⁵¹, a zostały pokryte z subwencji oraz środków własnych Powiatu.

(akta kontroli str. 401-408)

18. W związku z pandemią COVID-19, w Powiecie odnotowano zmniejszenie wydatków na zadania oświatowe, głównie związane z zakupem środków żywności – 151,2 tys. zł oraz doskonaleniem i doskonaleniem nauczycieli – 28,5 tys. zł

(akta kontroli str. 401-408)

19. Powiat Sieradzki, realizował wszystkie zadania własne przewidziane przepisami Prawa oświatowego, korzystając z możliwości pozyskiwania na ten cel środków pochodzących z zaciąganych kredytów.

(akta kontroli str. 401-408)

20. Rada Powiatu Sieradzkiego, uchwałą z dnia 28 listopada 2017 r. powołała Centrum Usług Wspólnych (dalej: CUW), tj. jednostkę budżetową Powiatu. Wg statutu CUW, zatwierdzonego uchwałą⁵² Rady Powiatu, do jego zadań należało m.in.: prowadzenie obsługi finansowo-księgowej, płacowo-kadrowej i administracyjnej obsługiwanych jednostek⁵³, prowadzenie nadzoru i ewidencji składników majątkowych będących w użytkowaniu obsługiwanych jednostek oraz

⁴⁹ Dalej: WFOŚiGW.

⁵⁰ Działające przy Zespole Szkół Specjalnych w Warcie i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sieradzu.

⁵¹ za okres pierwszych ośmiu miesięcy

⁵² Nr XLI/333/2017 z dnia 28.11.2017 r. ze zm. wprowadzonymi uchwałą nr XLV/349/2018 z dnia 26.01.2018 r.

⁵³ Tj: Zespół Szkół Specjalnych w Warcie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Warcie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Warcie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Rafałowie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tomisławicach, Zespół Placówek Wychowania Pozaszkolnego w Sieradzu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sieradzu, I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Jagiellończyka w Sieradzu, II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Sieradzu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Sieradzu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. Marii Dąbrowskiej w Sieradzu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Błazkach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sieradzu.

opracowywanie i sporządzenie planów i analiz finansowych tych jednostek. Dokumenty dostarczane do CUW, poddawane były kontroli przez pracowników CUW przed ich zrealizowaniem i zaksięgowaniem.

Jak wyjaśnił Starosta, każda jednostka budżetowa Powiatu obejmowana była kontrolą finansową, zgodnie z zatwierdzonym przez Zarząd Powiatu planem kontroli finansowej. W okresie najbliższych 2-3 lat CUW będzie ujęty w planie kontroli finansowych Starostwa.

(akta kontroli str. 290-336 409-412)

b) Jak wyjaśnił Starosta, po zamknięciu miesiąca dane ujmowane w sprawozdaniach, każdorazowo były przedkładane do weryfikacji do Wydziału Oświaty, celem uzgodnienia planów finansowych, a następnie tak zweryfikowane sprawozdania składane były w Wydziale Finansowo-Księgowym, gdzie również poddawano je kontroli.

(akta kontroli str. 409-412)

c) Jak wyjaśnił Starosta, poprawność danych przekazywanych do SIO weryfikowana była poprzez przesyłanie do szkół pism, w których dyrektorzy tych placówek proszeni byli o zweryfikowanie oraz potwierdzenie prawidłowości wprowadzonych do SIO danych. Następnie przesłane informacje w postaci tabel były weryfikowane przez pracowników Wydziału Oświaty. Dodatkowo weryfikowali oni dane do subwencji oświatowej dokonując analizy porównawczej danych subwencyjnych z rokiem poprzednim oraz w oparciu o zbiorcze raporty pomocnicze generowane w SIO, jak również dokonywali sprawdzenia danych z arkuszami organizacyjnymi i aneksami.

(akta kontroli str. 409-412)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Powiatu w zakresie finansowania zadań oświatowych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 30 listopada 2021 r.

Kontroler
Rafał Piotrowski
St. inspektor kontroli państwowej

Piotrowski

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

Walczak

podpis

